

مورد کنکاش قرار می‌دهد.

ایلات و عشایر موضوع بررسی فصل سیزدهم است. در این فصل ایل‌های مهم محدوده مورد مطالعه از جنبه‌های نظام ایلی، سابقه تاریخی و غیره بررسی شده‌اند.

در فصل چهاردهم اوضاع جغرافیائی منطقه از دیدگاه نظامی تجزیه و تحلیل شده است. در واقع این فصل مباحث اصلی رسانه را در خود جای داده است. از جمله مباحث مطرح شده در این فصل می‌توان به مطالعه محورها (محورهای مرزی و داخلی)، ارزش نظامی منطقه، عوارض حساس، معابر و صولتی، مواضع دفاعی در امتداد مرز و در عمق، و تدابیر استراتژیکی اشاره نمود. در ادامه نگارنده در فصل پانزدهم تحولات مرزی دولتین ایران و عراق را با توجه به اختلافات تاریخی بصورت خلاصه بیان می‌نماید.

در فصل آخر نیز (شانزدهم) تاریخچه انواع عملیات‌های انجام شده در طول هشت سال دفاع مقدس در محدوده مورد مطالعه ذکر می‌شود.

در بخش پایانی نگارنده نتایج بدست آمده از پژوهش خود را در بندهای مختلف ارائه نموده و پیشنهادات لازم را طرح کرده است.

طرح امنیتی روسیه در آسیای مرکزی

نگارنده : آفای ناصر حسین‌زاده

استاد راهنما : خانم دکتر الهه کولاوی

فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ و متعاقب آن ظهور کشورهای جدید در صحنه جغرافیای سیاسی منطقه آسیای مرکزی فرصت‌ها و چالش‌های جدیدی را در عرصه سیاست خارجی کشورهای منطقه به ارمغان آورده است. بطور طبیعی الزاماً نگرش و دیدگاه جمهوری فدراتیو روسیه به مسائل این کشورها از جنبه‌های مختلف نظامی، امنیتی برای علاقمندان، پژوهشگران و سیاستمداران کشور ما از جایگاه والانی برخودار می‌باشد.

در این راستا تحقیق حاضر، طرح امنیتی روسیه را با ماهیت احیای قدرت و در چارچوب پیمان امنیت دسته جمعی بررسی کرده است.

فرضیه اصلی این پژوهش بدین صورت طرح گردیده است. «روسیه در منطقه آسیای مرکزی سیاست احیاء قدرت» را در پیش گرفته و در ابعاد نظامی - امنیتی طرح امنیت دسته جمعی را تعقیب می نماید.

از نظر سازماندهی پژوهشی، رساله حاضر در یک مقدمه، پنج فصل و نتیجه گیری تدوین گردیده است.

نگارنده در مقدمه ضمن تبیین موضوع مورد بحث به طرح مسئله، پیشینه، هدف و فرضیه های تحقیق می پردازد.

در فصل اول به مبانی نظری پرداخته می شود و طی آن تعاریف و نگرش های موجود در باب امنیت ملی، شاخصه ها، ابعاد، منابع و عوامل تهدید و عناصر اصلی در تدوین طرح امنیتی و نگرش روسیه بحث و بررسی شده است.

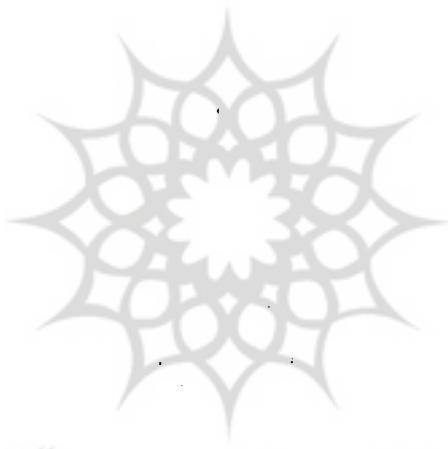
شناخت آسیای مرکزی با مباحثی پیرامون جغرافیای سیاسی، موقعیت فرهنگی و امکانات اقتصادی آسیای مرکزی مباحث فصل دوم را در بر می گیرد.

فصل سوم نیز به منافع روسیه در آسیای مرکزی اختصاص دارد که در دو بخش عوامل اقتصادی، و سیاسی تدوین شده است.

در فصل بعدی (چهارم) «عوامل بی ثباتی در آسیای مرکزی» شامل عوامل اجتماعی، اقتصادی و سیاسی به بحث گذاشته می شود.

فصل پنجم تحت عنوان «طرح امنیتی روسیه در آسیای مرکزی» از سه بخش تشکیل شده است. در واقع سه بخش این فصل سیاست روسیه در آسیای مرکزی، ویژگی های طرح امنیتی روسیه در آسیای مرکزی و عملکرد روسیه در تاجیکستان را در بر می گیرد. در پایان پژوهش به جمعبندی مباحث طرح شده پرداخته شده و نتایج تحقیق معرفی می شوند.

محمد رضا کفаш

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی